

मित्राः विलम्बा नीयं दृष्टि करः पराः राजनिः ।

भूमिकन्दली को भूकम्पा कन्दली मा०त० । कन्दली-
भेदे मातः ६।१०। म०त० ।

भूमिकम्प ५० ६० । चित्तिचक्षणे तत्कारणादिकं च
फलविशेषं ६०५० १२५० ७५० यथा

चित्तिचक्षणादिके दृष्टान्तविशेषविशेषतम् । भू-
धारविद्वद्भिर्गणितानामवसृष्टम् चान्ये । अनिष्टो-
ऽनिष्टेन निवृत्तः चित्तो यतनु सखनं करोत्येके । केचि-
त्पदद्वयारितनिवृत्तये प्राञ्जरावाद्याः । निरिभिः
पुरा उपलब्धेषु प्रपतद्भिस्तत्तद्भिः । आकम्पिता
पितामहभाषापरवद्वि श्रयोदम् । भगवत्प्राप्त ममेत-
न्मया कृतं यदप्येति तन्न तथा । क्रियतेऽप्येवमङ्गि-
मन्त्राङ्गं नास्ति चेदस्मि । तस्याः सगद्दगिरं किञ्चित्
कुरित्ताधरं विनतनीयम् । शान्तिविशेषमनमवकोक्य
पितामहः प्राङ् । ननु हरेन्द्र ! बाल्याः क्षिप
कुक्षिं यैवपक्षभङ्गाव । मङ्गः कृतमित्युक्ता ना भेरिति
बहुमतीमाङ् । किन्तु निवृत्तनसुरपतिवत्तयाः सटसत्-
कथाव्योधाङ्म् । प्राग्वत्तिचक्षुर्भोगेण दिननिष्ठोः
कल्पनिवृत्तिः । चत्वार्योर्ध्वमाद्यादित्तं मृगशिरो
ऽवबुक् चेति । मङ्गलमेतदायव्यमस्य कृपाणि सप्ता
हात् । पूषाकुलीकृताये नमसि नमस्तान् रजः क्षिपन्
भोजम् । विरजन् हुनां विचरति रविरपटुकरावभाषी
च । वायव्ये मन्त्रे सस्यान्वनोपधीक्षयोऽभिक्षितः ।
नववृत्तायोन्माद्वरकावभाषा वणिक्पीडा । कृपायुध-
भेदेद्याः स्त्रीविविगात्स्वपण्यमिच्छिजनाः । पीछान्ते
शीराङ्कज्ज्वलनभदशार्थमस्त्याच । पुष्यान्ते विविगात्ता-
भरणीपिङ्गलाजभास्वज्ज्ज्ञानि । वगौ ह्येतभुजोऽयं
करोति कृपाण्यवेतानि । तारोक्तापाताहतमादीप्र-
विशम्भरं वदिग्दाङ्म् । विचरति मङ्गलहायः
सप्ताङ्गिः सप्तदिवसान् । आग्नेयेऽस्वदुनायः सविजा-
नवसङ्गो नृपतिनैरम् । दहृविचिचिकाव्वरविमर्षिकाः
प्रायङ्गो गयः । दीप्रीजः प्रचण्डाः पीछान्ते चार्जु-
कान्तुवाङ्गीयाः । तङ्गण्यविहङ्गद्विहङ्गाः श्वराव
मेकविधाः । अभिजिह्ववचमिहाप्राजापत्ये नृभेदे-
माणि । सूरपवमण्डलमेतद्भुवनि चान्य सङ्कपाणि ।
चक्षिताचक्षुर्वाको गभीरधिराविशज्जित्तनः । गव-
त्तामिकवाङ्मिना विह्वलनि पयः पयोराङ्गाः ।
रेन्द्रं सुतिज्ज्वलातिस्फातावनिपावनवपविध्वंवि । अ-

तिवारगव्यवद्वनरीयज्ज्वर्दिपोषाव । काशिवुगन्धर-
पोरवकिरातकीराभिधारवचमन्त्राः । अर्धद्वेषास्तुना-
ववरीङ्गाकरनिवृत्तद्विहङ्गम् । योन्माप्याङ्गीक्षेमासूचाङ्गि-
हुंमृगवच्यदेवानि । मङ्गलमेतदायव्यमस्यापि भवन्ति
कृपाणि । नीलोत्पलाङ्गिभिस्त्राञ्जनत्वितो मधुरराविशो
वङ्गलाः । तडिङ्गलासितदेहा भाराङ्गुगवर्षितो ज-
वदाः । वारुण्यवर्षवसिदाङ्गितममतिवृत्तदेहं विगत-
वेरम् । गोमदेवेदिङ्गुङ्गान् किरातवेदेङ्गान् इति ।
वङ्गभिर्मासेः कम्पो हाम्नां पाकञ्च याति निघातः ।
अस्यान्यत्वातान् जगुरव्ये मङ्गलैरेते । चङ्गा
हरिचन्द्रपुरं रजव निघातभूकम्पतङ्गप्रदाङ्गाः । वातो
ऽतिचण्डो मङ्गलं रवीन्द्रोर्ध्वजलतारागव्येकतानि ।
व्यभे दृष्टिं कृतं वातदृष्टिं मोऽनन्ते विष्णु किङ्गाणि
वा । वन्यं वन्यं यानमध्ये विवेद्या रात्रावेन्द्रं चार्जुं
दृश्यते वा । सस्याविकाराः परिवेषमण्डा नद्याः
प्रतीपा द्वि वि त्वयं नादाः । अन्यच्च यत् स्यात् प्रकतेः
प्रतीपं तत्तत्तत्तत्तरेव फलं निगाद्यम् । इत्येन्द्रो वायव्यं
वायुवात्यैन्द्रमेवमन्योऽन्यम् । वारुण्यहीतभुजावपि वेदा-
नक्षत्रजाः कम्पाः । पयितनरेन्द्रमरचक्षुसनाम्याग्नेव-
वायुमण्डलयोः । कुङ्कुमरकाङ्गिभिरुपताप्यन्ते जना-
द्यापि । वारुण्यपोरन्द्वयोः सुमिषाविषदृष्टिचार्दयो
कोके । नात्रोऽतिभूरिपयसो निवृत्तवेराङ्ग भूपाङ्गाः ।
यक्षैश्चतुर्भिरनिकम्पिभिरग्निदेवराट् च सप्ताङ्गाव । सदाः
फलति च वक्ष्यो वेध न काकोऽङ्गुतेषुक्तः । यक्षनि
पवनः गतद्वयं यतमनसो दृग्योजनान्वितम् । सविह-
पतिरशीतिसंयुतं कुक्षिधरोऽभ्यधिकं च वटिङ्गम् ।
लिचदर्थमपन्नदिने मासे पक्षे तथा लिपक्षे च । यदि
भवति भूमिकम्पः प्रधानमपनामनो भवति ।

भूमिचक्षणादयोऽप्यत्र १ “निघाते भूमिचक्षणे” म०त० ।
भूमिका को भूमिरिव कावति के-कः । रचनावं “अन्य-
कूपेयंदन्यस्य प्रवेशकत्वं भूमिका” इत्युक्ते नास्ति चभिनेव-
पात्तादिवेशान्तरकृपके २५० ३०० ४०० ५०० ६०० ७०० ८०० ९००
यावत् “नैवाविद्यादिभिरात्मा प्रथमभूमिकायावतावितः”
इति शांख्यप्रवचनभाष्यम् ।

भूमिकुष्माण्ड ५० भूमिजातः कुष्माण्डः मा०त० (भू-
कान्द्रा) स्वाते वतानेदे रजसां ।

भूमिखर्जूरिका को भूमि जाता खर्जूरिका मा०त० ।
खर्जूरिकाभेदे “भूमिखर्जूरिका चाही इरादोहा मद्-